

**edicija PRISUSTVA
KNJIGA BR. 4**

PRESING, 2018.

NEBOJŠA VASOVIĆ
GOLICAČ TABANA

Izdavač
Društvo za afirmaciju kulture – Presing
Mladenovac

Kontakt
kr.presing@gmail.com

Ispred izdavača
Predrag Milojević

Urednica
Nadežda Purić Jovanović

Edicija
Prisustva

Štampa
Presing izdavaštvo, Mladenovac
str. 100 / 20 cm / Tiraž: 300

Godina izdanja
2018.

ISBN 978-86-6341-264-4

Nebojša Vasović
GOLICAČ TABANA

PRESING, 2018.

Copyright © 2018. Nebojša Vasović

Napomena izdavača:

Autor je želeo da njegova knjiga bude štampana
ćirilicom, ali zbog profila edicije *Prisustva* nismo
mogli da mu izademo u susret.

I

POVRATAK IZ MOSKVE

(Za Libera Markonija)

1.

Jedne strašne davne zime
Kad u Moskvu išao sam
Da obiđem curu onu
Na povratku leteo sam
S Liberom u avionu
On je bio krupan srećan
A ja malo manje plećat
Gledam ja tu korpulenciju
Shvatam da će biti taj
Koji plača turbulenciju
Na krivini u visini
Tela su nam dlake
Otpale sa irvasa
Koji u istoj šumi šumuju
Te stoga nikuda ne putuju
Jer zvezde to rade bolje
Lagane kao pero
(Neumočeno u mastilo)
A zašto su zvezde mnoge
A pero je samo jedno
Pitanje je suvišno
I pomalo beskrajno

2.

„Krivi su slutim razni Paganini“
Što tumbasmo se kroz vazduh
I valjasmo po prašini
Mi putnici nepriznati
Od carinske zone smrti
Mi subjekti mutne krvi
U kojoj Ciganke pomalo masne
Krvnim zrncima više kaste
Ne mogu pod prozor da privire
Pa tako venama dva toka plove
Jedan ka neizdrživoj Indiji
Drugi ka mrtvoj Kanadi
A svaki pravac samo je drhtaj pihtije
U zadimljenoj „Vltavi“
U kojoj svrab imaginacije
Bio je povod putničke kombinacije:
Zov maslina zelenih
I polja gde raste pelin

ODSJAJ

Meni ne treba maksimum vaše pažnje
Meni treba prestanak vaše lažnje

Mali čamac kojim ću otići na obalu bez ljubavi
Da na njoj budem stranac što uživa u muzici

Senki koje nemaju frule
Nemaju čak ni potrebu da na češlju zatrube

Jer linije riba koje u vodi bude se
Već su muziku obavile

9

Na noti nepoznatoj a tankoj
Koju ne može da dočara ni Tanoj

Možda tek glad onih što dopešaćili su
Do Krfa gde odsjaj u vodi se kupa

Samoj i ranjenoj

CEDULJA

Dok iz stare cedulje cedim bivše ulje,
Pitam se: ima li tu ičega što je
Zaslužilo da još malo traje?

Adresa neka il olovkom rađen crtež
Magarenceta što pozira iz daljine
U neko podne sparno i daleko?

A na Severnom polu otkrivene stepenice
Kojima se više niko ne penje
Da posmatra sunce što gasne čestito,

Vene šara na tacni za slavsko žito.

NOVI KRAJEVI

Kada umrem, kažu da će me
Na prelasku iz ovoga sveta
U onaj drugi (nepoznati),
Među mekanim oblacima
Sačekati bližnji –
Deda, majka, stric ili sestra –
Neko ko već u tom trenutku
Bude imao volje i vremena
Da sretne novog srećnika
Koji se oslobođio tela

Pomislih: užas, zar nema
Ničeg osim vraćanja jednog
Te istog sa istim ljudima?
A glas sa neba (režiser)
Ovako mi reče: „Opusti se,
Neka ti bližnji pokažu
Nove krajeve, neka pokažu
Da opet znaju više od tebe.
Ne kvari im to, radovaće se...“

KROŠNJA

Sve ovo što radimo
Na čemu radimo
Nije ono pravo
Moramo da se izmaknemo
Popnemo na drvo
Tamo vazduh struji drugačije
U obliku ruže
Osećaš da struji oko tebe
Ali ne znaš kako
Ide kao u krug
Ali i zastaje
Misliš da je to prirodno
Zbog visine
To nije tvoja visina
Ali i jeste
Da nije ne bi na drvetu bio
Ni pet minuta
A evo već si neko vreme u krošnji
Pritajen kao sova
Ili magarac koji te gleda odozdo
Iz ružičnjaka

PREČA POSLA

Nije tačno da posle smrti
Nema ničega
Ima, ali to nije ono
Kako zamišljaš

Nije tačno da tamo nema
Nikakvog Tvorca
Ima, ali on je zauzet stvaranjem
Novih stvorova pa se ne seća

Da je i tebe stvorio
Ni zašto
S rukama duboko u glini
Ima on preča posla

Težak je to posao
Teži od sviranja na violini
Ili fotografisanja samoga sebe
Na najvišoj planini

II

O DUŠI, OPET

*Feudalna si dušo. Ovdje si, i malo dalje.
Vidimo te i znamo. Nekada ti zavidimo
a nekada ne.*
(Danijel Dragojević, „Nedjelja“)

Feudalna si dušo
Kad u meni vidiš svoj feud
Njivu za obrađivanje

I isto tako srova
Kada na njivu nikog ne šalješ
Ostavljaјući joj da se sama snađe

17

Posmatrajući oblake
Jebivetre od plavog etera
Koji su tvoj feud takođe

Slabo me učiš prirodi vlasništva
Niti me drugi lako poseduju
Niti ja lako dolazim do bilo čega

Što bi me gledalo u oči
Sa zahvalnošću malog džukca
Pokupljenog na izlasku iz grada

Lekovito je izgubiti se
Ali te neko uvek nađe i stavi ti
Oko vrata zvonce cin-cin

„Sada si moj sin“
(A kad zvonce miruje,
U tišini znaš – svoj si Ciganin)

BIĆA IZ MORA

Posle toliko godina
I dalje mogu da te dodirnem
Dok mi pripremaš dagnje na buzaru

Žrtveni znak ljubavi
Koji nikada nisam očekivao
I zbog kojeg sam se čak bunio

Ali ti si nastavljala sa ritualom
O kojem sam često mislio
I u kojem sam još češće uživao

19

Nestaju samo oni trenuci
U kojima se nismo dali
Bićima iz mora

(Dagnje su samo ambasadori)

OREBIĆ

(Ima tome preko pedeset godina)

Otac i ja na plaži u Orebiću
Tamni se oblaci navlače preko neba
Počinje oluja

Niko više ne ulazi u vodu
Svi gledaju da se sklone
Što pre

U tom trenutku moj otac otkriva
Da zna o čemu maštam –
Mirnim glasom kaže: „Idemo!“

I u trenu smo u vodi
Plivamo kao ludi
Sećemo visoke talase

Koji nas bacaju levo i desno
I udaljuju sve više
Jedan od drugoga

Možda je to bio jedini trenutak
Kada je otac verovao u mene
I ja u njega

POHVALA VODI

Bez ljubavi prolaze dani,
Mali rahat-lokumi,
U kutiji prašnjavoj,
Zaboravljenoj.
Ko ih je zaboravio
I kuda je otisao?
Možda po vodu?
Bez vode umiru reči,
Mali Lokrumi.

SUMA SUMARUM

Ostaće nekoliko prozora

U jednoj ulici stidljivih koraka
I neke žene koje me nisu hteli
Pa sada jedu bračne tortice
U odsustvu svih atoma mene

A posle veselog potopa
Neka opet cvrkuću ptice
Glasovima svežijim od ovog
Kojim se samo-opevam

22

Kojim odbijam da vam se udvaram
Dok još uvek damaram
Dar-marom tvrdoglavih pluća
Iz Nemenikuća

TO MOŽDA U TEBI...

Misliš li kako te u ovom času nema
To možda u tebi nedostaje žena
Koju bi da grliš kao da je tuđa
O čemu svedoči u ulju joj senka
Na slici Flamanca (vlasništvo muzeja)

Želiš li da nekom kažeš „Ženo“
Padaš u bunar sto puta rečenog
Od mnogo većih majstora stiha
Što na toj reči su postradali
Od želje za sobom (a ne za njom)

23

Tako se osveta Njena u jeziku dešava
Dok iz mozga niče zelen-trava
U kojoj su vlati sve od zaborava
A ti budi ako želiš Tarzan
U jezičkoj džungli – promenadni fazan

III

DA SE NE ZAVARAVAMO

Duboko u zemlji
Leševi samo čekaju priliku
(Zemljotres, poplavu)
Pa da se do grada provozaju
Kao na sankama
Do naših biblioteka, kafana,
Gde u dimu spava naša zvezda plava
Između dva čevapa

Da se ne zavaravamo
Leševi jedva čekaju da pored nas prolete
Njih ne zanima šta smo radili
Do i od četrdeset pete
Njih zanima nesmetani prolazak kroz grad
Na putu ka poljima gde pčele prave pičvajz

27

Leševi samo žele da prođu pored nas
I da nam ne kažu ni zdravo
Jer smo im se smučili odavno
Sa našim nadgrobnim svećama
Koje uvek gore, a mi nikada

IDILA

Jasno je da više ovako ne može
Nešto će se promeniti
Inače odosmo svi u tanke senke
U trenutak terevenke koje možda
Nije ni bilo osim kao odlaska
U šarena sela u kojima igra mečka bela
Uz daire drhturave kao male zvezde
Bradavice što skakuću preko zida
Sobe u kojoj drvo pucketa jer je zima
Dok na ormanu dunje su sve veće jer ih niko neće

DRVO

Drvo je najbolje kada je samo
Kada pucketra nikome

Drvo je privatna stvar šume

Jeste, šume uglavnom uništene,
Čuo sam nešto o tome

To što smo ovde – u šumi –
Ne računa se uopšte

Svoj na svome

LOKATORI

Gde su sada lokatori,
Kurvinske spravice
Što su u vreme vojne navodile bombe
Na svakoga, samo ne na Njega?

Čame li zardjali u nekom podrumu
Ili još uvek šalju šifrovane talase
U vojne baze Svetе alijanse,
Dok miševi na njima greju svoje snove
Šarene kao tarot karte?

30

Lokatori gde ste, lociraću vas kad-tad,
A potom rastaviti na sitne delove
Od kojih će svaki plakati za sebe.
U porcelansku nošu skupljaću vaše suze.

VOJNIK

Vaš vojnik došao
Pa okupirao

Mi ga lepo primili
Proju u krilo
Rakiju na sto

Lepota našeg
Pejzaža
„U dušu ga dirnulo“

Dirnulo i nas
Kad je iz čista mira
Srećnik zakovrno

Bled ko između filmova
Bioskopsko platno

POZDRAV DOMAĆINU

Sumnjičavo domaćin iza ograde
Gleda u mene

Dok prolazim diveći se
Lepoti njegove bašte –

Ne brini domaćine jer
Ovde sam samo u prolazu

Ostavljam te sa kućom
I njenom metalnom ogradom

Onakvom kakva je bila
U tvojoj duši kad si je kupio

TALENTI

Najveći talenti nikuda ne odlaze
Oni propa-daju

Daju svoje propadanje
A nemaju kome

Jer svi su već u Njujorku
Kao crvi u zemlji

U kojoj zurle dolaze na svadbu
Ali ne na twoju

DASKANJE

(Ili: nestanak srednje klase)

Jer nije našla maznog milijunaša
Po tuđim kaučima serfuje daša

Plata toliko mala da nema
Ni za stanarinu (sve je otišlo

U pizdu materinu) dok ljudi u Gvajani
Maštaju o tome kako se živi u Kanadi

SKLONIŠTE

(Toronto, april, 2016)

Sutra ču ići u knjižaru
Mada je situacija u svetu teška
Priča se da bi Rusi
Mogli da nas napadnu
Bilo bi to neprijatno
Morao bih u sklonište
Gde ima dece
Srešću i čoveka iz parka
Koji je hranio veverice
(Rusima na milost ostavljene
Nezbrinute)
A možda u skloništu
Neće biti nikoga
Možda će svi poginuti
Na putu do njega
Moći ču samo da se čudim
Veličini prostora:
Sultan u dvoru gde caruje
Krivonoga promaja

JUTRO

(44, Charles Street West)

Noćas u snu, kaže mi glas sladak:
„Hajde Hrista da prodamo, pa da uživamo!”
I dok sam se budio, nije više bilo ni glasa,
Ni mene koji se vraćam u javu-stravu
Da napravim jutarnju kafu na četrdeset i osmom
spratu

Dresiran navikom da šporet sa ringlama postoji
Kao što sam nekada verovao da postoje plaže Ibra
Na kojima fini ljudi sa sojkama pipkaju se
U ime svih nas – stanovnika komunizma

PITANJE

(Bobu Dilanu, pesniku i trgovcu)

Pitanje ostaje: da li sam ja samo pička
Koja se povukla iz dolarske konkurenčije
U svoje privatne snove i fantazije
Ili i u meni tinja potisnuta želja
Da se napijem tuđe krvi
Da uđem u svu tu (s malokalibarskim
Oružjem) trgovinu
Koja bi me najzad učinila prihvatljivim
Gospodinom naše čaršije
Sve do stvaranja legende kako su
Moje puške najbolje
Ako ne najbolje a ono barem
Dobre kao i Dilanove?

IV

DOK BROJIM VOZOVE

Ako je vama dobro
I nama je
Ako je vama ovo slatko
Nama je još slađe
Sram vas bilo
Hajde da se lažemo
Ni Kinez („koso-oko“)
Ovako ne bi lagao
Ni srpski Knez
Obešen odavno
Ja prosto ne znam na koga
Da se pozovem
Dok brojim vozove
Čekajući onaj jedini
Da me odnese (Otac Paja
bi rekao „spase“)
Odavde pa natrag nikad više
To mogu reći odgovorno
I komotno da se ne lažemo

REBETIKA PATRIOTIKA

Za frtaljčić pažnje
Džigericu nude
Prvom ko naiđe
Pa se odbačeni
Potrošeni žale
Niko ih ne voli
Emotivni Srbi
Emotivno svrbi
Ne voli te niko
Još nisi naviko
Na to stanje koje traje
Lepo kestenjasto
Pored stare vatre
Gde se senke pate
Velikom brzinom
Da nazdrave vinom
Tvojom domo-vinom

FILOZOFIJA JAMAJKE

Zato što ne volimo sebe
Ne volimo ni prirodu
Opale šljive su nam smešne
Platićemo strance da ih pokupe
Dok smo mi u Beogradu
Na nekom restoranu-brodu
Glumeći one koji nismo
I čije pismo ne razumemo
Dok zamišljamo kako se čamcem
Iz restorana otiskujemo niz vodu
Kad bismo samo smeli
Ali ne smemo jer mnogi su se
Udavili u vodi zagađenoj
Ionako ne smemo –
Udavili se nismo
A šljive pokupljene

MERILO

Teško je danas za nekoga reći:
„Imao se rašta i roditi“
Jer ne znamo šta je rašta-merilo
Pa da merimo metrom
Uzduž i popreko
Ne primajući od premeravanog
Nikakav mito

Još manje znamo da li je Raštonja
Ispunio zahteve svoje raštosti
Što uvek jedan jaram je
Teži od džaka na grbači
S kojim bi se čovek
Uputio svojoj kući
Ako bi znao gde je to

UMAK

U jagnjećem pacu se može
Ako se dugo gleda
Videti čak i Kumova slama

Ali mene zanima umak korice hleba
Koji se otiskuje niz masnu brojanicu

Kao brodić ka ostrvu
Na kojem će zanoći
I vratiti se tek sutra

Kad spavaju vegani

URNEBES

Violina ponese te
A cimbalo spusti te
Na zemljicu-klackalicu

Dokon never sačeka te
U podrumu za kermese
Gde prstići trkaju se

Da uštipnu vruće prase
Ko što pesnik štipka
Leptir-kumuluse

46

Koji odu ne vrate se
Jer u polju fini ljudi
Zarađuju crni hleb

ZAVESA

Samo barataj zavesama
Ali vešto
Poput kurve u provinciji
Ili Pape u Ekumeni
Zavisi sve od zavese
Ona odlučuje ko će i šta videti
A subjekti-objekti
Uvek su pri ruci
Njihove oči takođe
Otvorene kao vene
Šetkaju se žene
Otvoreno izlažući
Sisice od pene

47

Uvek su pri ruci
Zamorčići-verničići
Ne veruju u slobodu
Gavrana na grani
Pa svoj mozak ispiraju
Slatkim mitom (Semitom)
Šećerlemom pustinjskom
Egzotičnom dakle bliskom
Sveti Savle računaše
Upravo na to

Da nam mozak preobrne
K svojoj sekti zaošine
A sve umilno
Kako samo leptir sleće
Na zvono u penziji –
Crkveno
Dok plamičak pucketa
Knjiga spaljenih
Misililaca mahom grčkih
A i onih drugih
Svetom duhu
Nesimpatičnih

48

Tad ne beše ono: da se obraz
Okrene mislima različnim

(Različak
I ruzmarin)

RITUAL

Svi bili, bilo sve,
Oko trpeze, pa i šire.
Bile žene: okoloručice,
Nečiji brkovi iznad sofre,
Nečija punđa ponad biber-supe.

Bile senke, ušle kroz prozor,
Pa na stolnjaku šarale šare.
Bila i sveća: došla prva,
Da vidi ko će sve doći,
Malo ko nije.

Svi bili, kao nikad pre.
Ne povratilo se.

V

JEZIK MATERNJI

Na srpskom možeš biti seljak ili hajduk
A svako drugo delanje
Samo su zvuci violine
Za uho ispod mahovine

Daleko nećeš stići
Koristeći serbiše šprahe
Ispašćeš samo luda
Koja ne zna ni ono što znaju snahe

Po selima gde šljiva cveta
(Nemcima upravo prodata
Na mnogaja ljeta)
Zato lingvistički opusti se

Ako je to moguće
U času smrtnom još nikom prevodilac
Trebao nije (važno je da prelazak preko Lete
Ne ometaju Furije)

NEKO

Neko ti želi zlo –
Osećaš to

Ne ideš kod tumača:
Deride, Lakana, Fukoa,
Jer oni nemaju pojma o tome

Za njih je zlo relativno

Oni to ne osećaju
Oni pišu nove knjige

Neko ti želi zlo –
Neke knjige

POZNATA BEOGRADSKA PESNIKINJA

Veli u jednoj svojoj pesmi
Da je jela „makarone sa bazilikom“

Ne, ustašca su ti premala
Za tako nešto, devojko

To samo Papa doručkuje
Kad nema šta drugo

A on ne voli *basilicon*
Jer na Grčku podseća on

55

Možda si jela makarone
Sa bejzilom (*basil*, na engleskom) –

Ili u prevodu na srpski:
Sa *bosiljkom?* –

Bosom biljkom
Što na kralja miriše

IGRAILO

Plesao na leševe
Igrao na leševi
Na lešo si ribu jeo
A da igraš nesi znao
Ni da staneš kad si zaigrao
I u oko moje pao

To što misliš trn –
Mojem oku piramida
Preteška
Kao masna jagnjetina
Na kantaru-kopitaru
U artiju uvijena

Nosi to sad pa ga jedi
Ko da ništa nije bilo
Jer ništa i nije bilo
Nešto ti se priviđa
Stare lipe meka senka
Gde se nekad spavalо
I snilo

I pisalo drugim slovima

S ČAKAVICOM, RAZGOVARAN

„Ono ka cili inkantan.
Ka zamantan. Kantan.
Ka trubadur. Ka abažur.
Krijen in sunce. Mičen in se.
Šnjiman pričan. Ka običan.“ *

Ka abažur. Pompadur.
Eto priče. Go glamur.
Čovik običan. Od sunca
Ište. Čestice. Obične.
Šnjiman pričan.

* Uzeto sa Jutjuba.

SVINGERSKA PLAŽA

Najlepša je plaža
Plaža nemoralna
Još me pitaš dal mi prija
„Ja bin te pozoba, pa bin te puštija.“ *

* Alen Vitasović, „Gušti su gušti“.

SEDIM, SAMAC

Radije no ljubit tetovažu sise
Sedim (samac) na obali Tise

Nije ni samoća loša
U odsustvu pesničkih ološa

O IMAGINACIJI

Kad imadžinejšon
Nestane u nejšon
Šta za očekivati
Nego opet hititi
U zagrljaj Titi

NOVI PRAVOPIS

Us koro vrlo usko ro
Jeba ti će nas
Al nas neće biti
Ni za anal nas

ŠTO VOLE PERFEKCIJU

(Za Rašu Popova)

Onima što vole perfekciju
Trebalo bi dati injekciju
Jer od prevelikih stresiju
Čovek dobije epilepsiju

Danas se živi ubrzano
Kao da more nije dovoljno slano
Pa se konektovani gajtanom
Muško i žensko tekstiraju stalno

62

Ne nemoj mi prići (ostani daleko)
Jer žensko poznajem samo sa ekrana
Tako štedim na vijagri
A u donjem spratu moga mozga

Nema onih rana zbog kojih se cvili
Ili piše večna pesma
A to što se retko javljam
Krivica je Teksta

DNEVNIK DRUGOBE

*Ja sam samac, kao što je i kukurek samac.
(Đorđe Marković Koder)*

„Šta mari! Ta i onako
Ime za naše stradanje je
Drugost!
Strašne smo drugobe
Svi mi!“*

Drugobe jedni drugima
U brzim vozovima
Što prođu a niko i ne pogleda
U prozor onog drugog voza
Koji nas upravo mimoilazi

63

Hrleći ka daljinama
U kojima niko nikog ne čeka
Ili se to samo meni (kukureku)
Čini?

*Milan Mladenović, „Vode zelene“

GOLICAČ TABANA

Putnik kroz vreme, golicač
Svemirskog tabana,
Čudi se onome što vidi:

Fizički svet samo želi
Da ostane kakav je bio,
A duh bi da bude
Kako se njemu snilo

(Makar kroz prozor letelo
Sve što je opipljivo)

Nemoguće je zadovoljiti taban svemira,
Makar se golicač iz petnih žila trudio

ŽENE-KOKICE

Voleo je žene-kokice
Što žive preko puta stočne pijace,
Oble i jednostavne kao dugme
Za menjanje radio stanice

Nekada žešći prcoje
Sad samo memorija na prcove slavne
Onih lujki što u kočijama tamnim
Na noge mu dolazile

A zapravo samo prolazile
U pravcu Patagonije
Gde slepi Borhes čekao je
Da im podeli komplimente

Koji bejahu tim sladi
Što ih slavni slepac izriče
Oslonjen na svoje snove
Na živahno prase

VI

INSTRUMENT

Od kada sam čuo za ime instrumenta
„Taragot”, ne znam zašto, ali uvek
Zamišljam kako taragot izgleda.
I vidim čičicu oštrih pokreta,
Koji je nekada robijao zbog nečega,
A sada pokušava da krvna zrnca
Svoga života poveže u krvotok,
Dok mu na uvo sviraju taragot.

DRUŠTVU, U KAFANI

Jel treba Ciganin da vas
Podseća ko ste,
Pitam u kafani goste
Koji iz razloga pravoslavnih
Upravo poste?

Na novi napad violine,
Otvoram levo krilo svoje duše
Gde vetar uvek puše.
Znači: ne živim duže
Od nota što se pogubiše,

Ne mogu reći gde

JEGULJE

Kada jegulje egzistencije
Niz vodu šmugnuše
Bez asistencije
Nikoga ne beše da im
Kaže šta valja činiti
Pa tako i postradaše
Na način svoj, a ne uz pomoć
Onoga koji poznaje duše naše –
Slava im

MUZIKA

Zanemaruje samoću ruba
Otvara vidik u polja
Beskrajna, rajna...
Vazduhom pevaju čestice
Kao da nigde nema ni gladi ni rata
A zečevi brzo se kote
Uz blagoslov šume
I gladnih kojota

ELITA

U finim odelima
Samoobjašnjavaju se
Digitalno-golicavi
Samoslikaju se
Prošetani imbecili
Šetaju se
Šeširi nataknuti
Kao pečurke
A šume nigde

ELAN VITAL

Lažni smiraj
Ne zbiraj
Zaborav će pasti
I na žutog gosta
Koji zemlju poslao je
Da ti bude prosta
Ali ta zemlja nije tvoja
(Nek to reši poštar)
Put pod noge blago tebi
Na lađi se češljaj
Dok te nosi voda
Nosi malog tigra
Da ga nekom proda

KONTRABAS, RAZLAZ

Napuštaš kuću zauvek,
Kuću u kojoj smo slušali
Skipa Džejsma, Sidnija Bešea,
Gajili bele orhideje
Kao male princeze

To me prepolovljuje...

Kontrabas udaren gromom
Hteo bi da je so, krv zemlje,
Makar i onom polovinom
Oko koje se sam okreće

SVE JE KAO PRE

Oslobodjena energija
Pada slobodno
Kao buđelar

Slučajno sa stola gurnut
Brzim pokretom ruke
Ka čaši vinskoj

Ah, to strahovanje,
Orangutan radovanje,
Što buđelar ipak tu je –

76

Nema više tragedije
Proveravam sadržaj:
Sve je kao pre

RETROVIZOR

Ne brini kako će
U retrovizoru
Izgledati tvoja duša
Kada je ostaviš
U potrazi za bolje plaćenim poslom

U bagremaru senke-kurojebke
Mogu biti dušeslom
A duša ko duša
Provuci će se između lišća
Ka cilju samo njenom –

Ko je rekao: dušeslom?

UČITELJ-MLIN

Provereni vernik
Po običaju starom
Peva psalme

Jer ne zna za palme
I paljevine žena
Što njisu kukovima –

Kukastim krstovima
Za mlevenje žita
I lepih mlinara

EKRAN, VUČJI SIN

Sedim ispred ekrana
I čekam da umrem
Ali uvek me zaskoči
Još jedna vest
Banalnija od prethodne

(Da li je u banalnom snaga
Što život produžuje?)

I tako živim
Niz padinu klizim
Da sretnem vukove

POGLED

Pogled na zvezde noću je
Kao ulazak u harem,
U mnogoženstvo, Pompeju.

Danju je samo jedna svetlost –
Sunčeva, i samo jedan bog:
Sunce (tu slobode nema),

Mada je lepo sunčati se
I kroz sklopljene kapke gledati
Kako se pomalja žena

(Svetlošću umno-žena)

SEĆANJE NA GROBLJE

Dugi otok i lokalno groblje
Na platou gornjem
Gde u blokče prepisujem reči
Sa nadgrobne ploče

Gde polifoniju insekata čujem
Što od tela prave mi pauzu
Da na njoj dubim
Kao slon u cirkusu

Slon kome svi tapšu
Jer se ponaša kao da je živ
Iako i sâm sluti:
Kratko traju aplauzi

(Cirkus već pakuje svoje prnje –
Zvezde i gaćice)

PELAZGION

Mršav ko saraga
Il zrak zalazećeg sunca
Ležim sa tobom
Na peleni Peloponeza
I ne moram da mislim
Misli nas Pelazgion

LEVANT

Tamo gde biber cveta biberast
Tamo u senci gde raste
Krst

Na kojem svakoga dana
Razapnu po jedno sunce –
Nečije kumče

GRANJE

Čudno je čudno granje koje je neko
Ovde doneo
A ne znamo ni ko
Ni zašto je Drvo posečeno

Još manje znamo zašto su grane žive
Na drvetu koje je mrtvo

NEŠTO O SVEĆAMA

Melanholičnim svećama ne treba
Dati da gore
Sve su to izgovori večnosti
Da se ne bude ovde

Ne smeta mi kako me čitate

Ako ste me ijednom čitali,
Bili smo zajedno,
Telo s telom,

Ostalo su tumačenja

Nađe te patnja
Iako si se lepo pokrio
Privatnim čebetom

Nađe te ispod čebeta
Ispod sna
Nađe te u slikama

Koje te pohode dok spavaš
Ne spavaj bez nje
Prigrlji je

Kao da je tvoja

O AUTORU

Nebojša Vasović je diplomirao na Filološkom fakultetu u Beogradu, na grupi „Jugoslovenske književnosti sa opštom književnošću“ 1978. godine. U Beogradu je radio kao slobodni umetnik: pisac, urednik, književni kritičar. Magistirao je 1992. na „Novom Kalifornijskom koledžu“ u San Francisku (program: Poetics). Živi u Torontu (Kanada) od marta 1988. godine. Autor je sledećih knjiga:

Poezija:

89

Struna/Suton, Prosveta, Beograd, 1983.

So lično, Vidici, Beograd, 1986.

Brazil, Matica srpska, Novi Sad, 1986.

Pesme za decu i kaluđere, Matica srpska, Novi Sad, 1989.

Perdido, KZNS, Novi Sad, 1991.

Gong u žitu, Matica srpska, Novi Sad, 1991.

Muzika roba, Nolit, Beograd, 1992.

Talmud i ja, BIGZ, Beograd, 1992.

Sedam čunova, BIGZ, Beograd, 1995.

Posećene su šume, Narodna knjiga, Beograd, 2003.

Ni ljubavi ni hleba, Povelja, Kraljevo, 2006.

Krv pod figovníkom, Ars Poetica, Bratislava, 2010.

Izabrane pesme, Povelja, Kraljevo, 2011.

Neka, hvala, KCNS, Novi Sad, 2014.

Esejistika, kritika, dnevnički:

Poezija kao izvanumište, Rad, Beograd, 1983.

Protiv Kundere, Braničevo, Požarevac, 2003.

Lažni car Šćepan Kiš, Narodna knjiga, Beograd, 2004.

Dnevnik I, Narodna knjiga, Beograd, 2004.

Contra Kundera, La Cabra Ediciones, Ciudad de Mexico, 2012.

Zar opet o Kišu?, Konras, Beograd, 2013.

Polemike i portreti, Zadužbina „Nikolaj Timčenko”, Leskovac/ "Altera", Beograd, 2015.

Evropski davitelji iz našeg sokaka, Bernar, Beograd, 2016.

NE SMETA MI KAKO ME ČITATE

Pesnički izraz Nebojše Vasovića raznovrstan je i bogat – *Golicač tabana* je zbirka napisana u različitim registrima. Tu je glas pesnika usamljenika, izopštenenika, (ne)dobrovoljnog prognanika koji piše i ljute epigrame i kritike, i zajedljive pošalice ali i nostalgične i nežne osvrte na prošlost. Katkad u samo jednoj pesmi iza prividne jednostavnosti stihova možemo pronaći naslagane različite slojeve (oprečnih) značenja. Knjiga jeste podeljena u šest celina, ali one ne predstavljaju zadati okvir koji bi morao da se prati: u njima su pesme bliske po temama i motivima, ali se mnogi motivi ponavljaju i variraju i unutar drugih odeljaka. Svaka pesma zaustavlja i usmerava pažnju na sebe i često iznenadi neobičnom poentom, neочекivanim obrtom, promenom tona, samosvojnim /namernim raskladom. I pesničke forme raznovrsne su i osvežavajuće – od onih sa po nekoliko stihova u kojima se beleži jedna misao, sličica, sekvenca, preko srednjih formi sa vezanim ili slobodnim stihom, sve do pesama 'na narodnu', ubrzanih ritma, nalik poskočicama.

Pesnikov pogled okrenut je, grubo rečeno, u dva pravca. Jedan vodi u budućnost, a tamo je očekivanje kraja, pomirenost sa smrću i njenom grotesknom dimenzijom. Druga strana gleda ka prošlosti, vlastitoj i nacionalnoj, odnosno njihovom prepletu. Iako su teme često u prisenu smrti, šaljiv ton, komični obrti, neobični iskazi, neočekivane polusloženice ne dozvoljavaju nam da ovu poeziju doživimo kao mračnu, naprotiv, više je to *veseli potop*, komični dans makabr, razigravanje jezičkih mogućnosti, poigravanje i sa sobom i sa svetom oko sebe. Vasovićevo viđenje konačnih stvari i zagrobno maštarenje obojeni su ironijom koja čitaocu omogućuje da oseti autorovu afirmaciju životnih vrednosti dostoјnih poeziјe. Preispitujući kolektivnu i ličnu tradiciju i mitologiju, pesnik daje sopstveni pogled na opšta mesta srpskog (ili balkanskog) književnog i kulturno-istorijskog konteksta i korespondira sa prijateljima odnosno sa pripadnicima ove kulture, često usamljen i zgađen, ili rešen da se zauvek razračuna sa onim što je bilo. U nekim pesmama postavlja se pitanje jezika, pesničkog poziva, samoće i udaljenosti od matične književnosti. Jedan deo pesama govori setnim tonom o danima koji su prošli – to su sećanja na besmrtnе trenutke i prostorno i vremenski udaljena tela koja mogu da se dodirnu, i koji traju u večnosti uspomena-pesama.

Poseban sloj u ovoj zbirci predstavlja muzika koja se provlači kroz veliki broj pesama označavajući nematerijalno, spiritualno, čisto i nedodirnuto, sponu sa svetom iza pojavnog, i ide od nepoznate i tanke note u nekoj usamljenoj laguni do taragota koji neko svira čičici na zalasku života, ali tako da se u muzici ogleda sam život: *ne živim duže od nota što se pogubiše/ ne mogu reći gde...* U vezi sa muzikom je i pokretljivi duh koji bi da bude *kako se njemu snilo*. Upravo pitanjima duha i duše pesnik, baveći se konačnim stvarima, posvećuje naročitu pažnju. Raskrinkavajući različite pojave obračunava se i sa iluzijom da se drugde živi bolje, bilo da je reč o drugim zemljama ili drugom – onom svetu. Naznačiće da *sve ovo što radimo nije dovoljno*, i da je čovek neizbežno izgubljen: duši je zadato da se sama snalazi u svetu, a i posle sveta; ljudska sudbina ostavljenih i zaboravljenih od boga nije ništa posebno, jer *se bog ne seća da je i tebe stvorio*. Pesnik nudi gotovo šaljivu predstavu o smrti i smeje se životu koji oscilira između uzvišenog i banalnog u kojem je, kako čitamo u pesmi "Ekran/Vučji sin", *snaga što život produžuje*.

SADRŽAJ

I

POVRATAK IZ MOSKVE	7
ODSJAJ.....	9
CEDULJA.....	10
NOVI KRAJEVI	11
KROŠNJA.....	12
PREČA POSLA.....	13

II

O DUŠI, OPET	17
BIĆA IZ MORA.....	19
OREBIĆ.....	20
POHVALA VODI.....	21
SUMA SUMARUM	22
TO MOŽDA U TEBI.....	23

III

DA SE NE ZAVARAVAMO	27
IDILA	28
DRVO.....	29
LOKATORI.....	30
VOJNIK.....	31
POZDRAV DOMAĆINU.....	32
TALENTI.....	33
DASKANJE	34

SKLONIŠTE	35
JUTRO.....	36
PITANJE	37

IV

DOK BROJIM VOZOVE.....	41
REBETIKA PATRIOTIKA.....	42
FILOZOFIJA JAMAJKE	43
MERILO	44
UMAK.....	45
URNEBES.....	46
ZAVESA.....	47
RITUAL	49

V

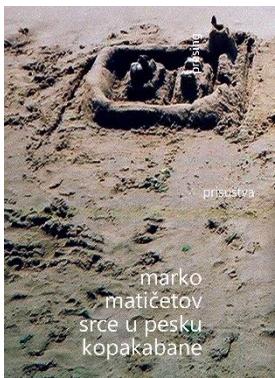
JEZIK MATERNJI	53
NEKO	54
POZNATA BEOGRADSKA PESNIKINJA.....	55
IGRAILO	56
S ČAKAVICOM, RAZGOVARAN	57
SVINGERSKA PLAŽA	58
SEDIM, SAMAC	59
O IMAGINACIJI	60
NOVI PRAVOPIS.....	61
ŠTO VOLE PERFEKCIJU.....	62
DNEVNIK DRUGOBE	63
GOLICAČ TABANA.....	64
ŽENE-KOKICE	65

VI

INSTRUMENT	69
DRUŠTVU, U KAFANI.....	70
JEGULJE	71
MUZIKA	72
ELITA.....	73
ELAN VITAL	74
KONTRABAS, RAZLAZ	75
SVE JE KAO PRE	76
RETROVIZOR	77
UČITELJ-MLIN	78
EKRAN, VUČJI SIN.....	79
POGLEĐ	80
SEĆANJE NA GROBLJE	81
PELAZGION	82
LEVANT.....	83
GRANJE.....	84
NEŠTO O SVEĆAMA.....	85
<i>Ne smeta mi</i>	86
<i>Nađe te patnja.....</i>	87
O AUTORU	89
Nadežda Purić Jovanović:	
NE SMETA MI KAKO ME ČITATE	91

...u istoj ediciji...

Marko Matičetov – Srce u pesku Kopakabane

Potraga za autentičnim lirskim govorom odvodi Matičetova do Brazila. Njegove pesničke minijature plene jednostavnošću kojom opisuje mitopoetske i antropološke situacije, među kojima je i mogućnost jezičke spoznaje. Susret sa drugim podnebljem donosi novo poverenje

u pesništvo i njegovu moć da poistoveti doživljeno i iskazano, i da svedoči o svetu nađenom na drugom kraju sveta.

98

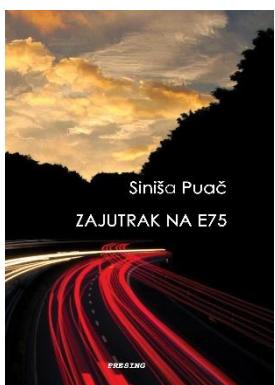
Danica Vukićević – Ja, Klaudija

„Ja, Klaudija“ predstavlja svojevrsnu misteriju spasa. Poetsko nadahnuće Danice Vukićević bokori se u metafore biljnog i životinjskog sveta, šarenih i svetlucavih pojava koje nadi-laze i prevazilaze ovdašnje gubitke. Neposredno suočavanje sa bolom postojanja i bolom nestajanja koje je

ovde, jer *samo sam ja ovde*, i neshvatljivo velika božanstva kojima se obraća, u njihovom odsustvu.

Siniša Puač – Zajutrad na E-75

Pesme Siniše Puača duboko su u aktuelnoj stvarnosti naših prostora. Spajajući klasičnu rimonovanu formu sa jezikom svakodnevice, kao kakav cinični šeret i artist, on opisuje svet kolektivnih ruševina. Svakidašnja banalnost rekreira se u raznovrsne i sveže poetske spojeve da bi se iz zatočenosti u polugradskim pejzažima skučenog i tuđeg vremena dosegla sloboda u kojoj smo u isto vreme i na svim mestima.

СИР – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41(71)-1

ВАСОВИЋ, Небојша, 1953-
Golicač tabana / Nebojša Vasović.
– Mladenovac: Društvo za afirmaciju kulture Presing, 2018. (Mladenovac: Presing izdavaštvo). - 99 str. ; 21 cm. - Edicija Prisustva; knj. br. 4

Tiraž 300. – O autoru: str. 89-90. – Str. 91-93: Ne smeta mi kako me čitate / Nadežda Purić Jovanović.

ISBN 978-86-6341-264-4

COBISS.SR-ID 259914252
